

Sprawozdanie z działalności merytorycznej Instytutu Terapii i Edukacji Społecznej – Stowarzyszenie za rok 2016

Seminaria:

- Członkowie Zarządu oraz Stowarzyszenia przygotowali i przeprowadzili przy współpracy z Katedrą Etyki Pracy Socjalnej Instytutu Pracy Socjalnej UPJPII, Zakładem Socjologii Stosowanej i Pracy Socjalnej Instytutu Socjologii UJ, Stowarzyszeniem Rewersy Kultury, Wydawnictwem editio oraz Stowarzyszeniem Ptaki Polskie 19.01.2016 r. w Krakowie *IV Seminarium Skoncentrowane na Osobie pt. Sensu Sens* z udziałem **Marka Adamika** – autora książki o tym samym tytule. Aktywny udział brali członkowie Stowarzyszenia: **Lidia Ippoldt** (reprezentująca także Polskie Towarzystwo Biblioterapeutyczne), **Marta Grajcarek**. Czynny udział wzięły również zaproszone przez nasze Stowarzyszenie osoby nie będące członkami Stowarzyszenia: **dr hab. Joanna Hańderek** (Instytut Filozofii UJ, reprezentująca także Stowarzyszenie Rewersy Kultury). Głównym tematem spotkania była dyskusja wokół doświadczenia zmiany, trudnej walki o siebie samego i własną godność, akceptacji. Książka Marka Adamika zaprezentowana została także jako materiał do pracy biblioterapeutycznej. Na Seminarium gościliśmy ponad stuosobowe audytorium.
- 13.04.2016 r. członkowie Zarządu oraz Stowarzyszenia przygotowali i przeprowadzili (przy współpracy z Zakładem Socjologii Stosowanej i Pracy Socjalnej Instytutu Socjologii UJ, Katedrą Etyki Pracy Socjalnej Instytutu Pracy Socjalnej UPJPII, Spółdzielnią Socjalną Równość) podczas II Tygodnia Pracy Socjalnej w Krakowie organizowanego w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej PSSP *V Seminarium Skoncentrowane na Osobie pt. Zabić kruką* z udziałem **Agaty Stępnik** (studentka Instytutu Socjologii UJ) – autorki sztuki teatralnej o tym samym tytule, będącej zapisem doświadczenia kryzysu zdrowia psychicznego. Seminarium zorganizowały i moderowały, a także zagrały w sztuce członkinie Stowarzyszenia. Muzykę do sztuki skomponowała i zagrała na żywo **Iwona Łydek**, a profesjonalne zdjęcia wykonała zaproszona do współpracy przez organizatorów **Aneta Żurek**. Głównym tematem spotkania była dyskusja nad stygmatyzacją osób z doświadczeniem choroby psychicznej, trudem zdrowienia i dalszego życia. Seminarium ze względu na ograniczoną liczbę miejsc miało

charakter zamknięty (wstęp za zaproszeniami). We wnętrzach Film Caffè Bistro w Krakowie gościliśmy około trzydziestoosobowe audytorium. Po oficjalnej premierze sztuka pt. *Zabić Kruka* została wystawiona jeszcze dwukrotnie: 18.04.2016 r. podczas IX Dni Integracji na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie – w spotkaniu połączonym z dyskusją nad problematyką poruszaną w spektaklu oraz 23.05.2016 r. podczas konferencji *Człowiek w środowisku. Kryzys psychiczny – od stereotypu do osoby* zorganizowanej na Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie przez Koło Psychologii Klinicznej i Psychoterapii APSI.

Warsztaty, szkolenia:

- Członkowie Stowarzyszenia przygotowali i przeprowadzili (przy współpracy z Instytutem Socjologii UJ, Kołem Naukowym Studentów Pracy Socjalnej UJ, Nieformalną Grupą Wolni Razem, Fundacją Polski Instytut Otwartego Dialogu,) 14.04.2016 r. podczas II Tygodnia Pracy Socjalnej w Krakowie organizowanego w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej PSSP, spotkanie pt. *Samopomoc, aktywność, wsparcie. Wokół doświadczenia kryzysu zdrowia psychicznego i zdrowienia*. Spotkanie, które odbyło się w Instytucie Socjologii UJ w Krakowie. Zaproszeni goście to: **Aleksandra Kożuszek** z Fundacji Polski Instytut Otwartego Dialogu, autorka książki pt. *Radość Odzyskana*, trener EX-IN oraz **Joanna Obiegałka** z Nieformalnej Grupy Wolni Razem, certyfikowany trener Instytutu Gallupa. Gościliśmy około czterdziestoosobowe audytorium – w tym zdecydowaną większość stanowili pracownicy socjalni z Krakowa i innych miejscowości województwa małopolskiego. Podczas dyskusji uwaga skoncentrowana była przede wszystkim wokół problematyki rozwijania w sobie mocnych cech, trudu poszukiwania w sobie zasobów, które pomagają przezwyciężyć kryzys psychiczny. Uczestnicy spotkania podjęli także refleksję nad tym, jak nie poddawać się diagnozie, która narzuca sposób postrzegania osoby z doświadczeniem choroby przez społeczeństwo. Spotkanie z Joanną Obiegałką i Aleksandrą Kożuszek było okazją do umocnienia współpracy między Stowarzyszeniem, a naszymi Gośćmi. Nawiązano także kontakt z pracownikami socjalnymi spoza Krakowa zainteresowanymi problematyką zdrowia psychicznego.
- Członkowie Stowarzyszenia przygotowali i przeprowadzili 8.12.2016 r. w Krakowie **spotkanie w duchu Seminarium Skoncentrowanego na Osobie z Michaelem Gollnow** – dyplomowanym pracownikiem socjalnym, specjalistą klinicznej pracy socjalnej aktywnie działającym na rzecz osób chorujących psychicznie, członkiem Polsko-Niemieckiego

Towarzystwa Zdrowia Psychicznego. W 2011 roku zainicjował tworzenie wystawy pt. *Zabijanie z Przekonania (Töten aus Überzeugung)* opowiadającej o nazistowskich eugenicznych zbrodniach dokonanych w Niemczech i Europie. Michaelowi Gollnow towarzyszyła Lucyna Brendle ze Stowarzyszenia Pinel. Spotkanie, które odbyło się w Sezony Bistro Cafe w Krakowie. Aktywny udział wzięli członkowie Stowarzyszenia oraz zaproszone przez Stowarzyszenie osoby nie będące jego członkami, studenci pracy socjalnej w Instytucie Socjologii UJ uczestniczący w kursie *Przygotowanie projektów edukacji społecznej 'Wokół eugeniki XX wieku'* oraz uczniowie Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu w Krakowie uczestniczący w warsztatach *Młodzieżowy Profil Zdrowia Psychicznego 'Healthbook'*. Spotkanie było kontynuacją warsztatów i zapowiedziało współpracę między uczniami a studentami przy realizacji działań edukacyjnych. Głównym tematem spotkania była dyskusja wokół doświadczenia traumy tzw. trzeciego pokolenia, problematyki wykorzystania twórczości artystycznej jako formy terapii, projektowania działań edukacyjnych w obszarze traumy i zdrowia psychicznego skierowanych do młodych odbiorców.

- Członkinie Zarządu przeprowadziły 23.05.2016 r. podczas warszawskiej konferencji *Człowiek w środowisku. Kryzys psychiczny – od stereotypu do osoby* zorganizowanej przez Koło Psychologii Klinicznej i Psychoterapii APSI na Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie **Warsztat Człowiek jako stereotypowy czynnik kodu kreskowego choroby psychicznej** dotyczący m. in. pierwszego kontaktu z osobą w kryzysie, elementu wzmocnienia oraz stereotypowych uprzedzeń na podstawie „książek z pierwszej ręki”.
- Członkowie Stowarzyszenia współorganizowali wraz z Instytutem Socjologii UJ, Katedrą Etyki Pracy Socjalnej Instytutu Pracy Socjalnej UPJPII, Kołem Naukowym Studentów Pracy Socjalnej UJ oraz Szpitalem Specjalistycznym im. dr. Józefa Babińskiego w Krakowie dwa **Spacery aksjologiczne w Kobierzynie** – 23.06.2016 r. oraz 27.10.2016 r. Pierwszy Spacer odbył się w 74. rocznicę likwidacji Zakładu dla Umysłowo i Nerwowo Chorych w Kobierzynie i związanej z nią zagłady pacjentów. Aktywny udział w roli moderatorów i przewodników wzięli w nim członkowie Stowarzyszenia, studenci oraz ponad trzydziestoosobowa grupa osób zainteresowanych problematyką historii szpitala i II wojny światowej. Drugi spacer zorganizowany został dla grupy młodych osób z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii nr 1 w Krakowie realizujących wspólnie ze studentami pracy socjalnej w Instytucie Socjologii UJ i studentami ASP projekt artystyczno-edukacyjny. Podczas obu wydarzeń

jego uczestnicy zobaczyli miejsca związane z trudną historią szpitala podczas II wojny światowej, usłyszeli opowieść o losach placówki i jej pacjentów, wzięli udział w dyskusji o zagładzie i konieczności pamięci.

- Członkowie Zarządu na zaproszenie **Pomorskiej Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego** przeprowadzili w Gdyni 20.09.2016r. **Warsztat Nikt, czyli kto? O odpowiedzialności klinicznej pracy socjalnej** w oparciu o refleksję nad odpowiedzialnością profesjonalistów za rozwój klinicznych kompetencji i metodę grupowej interpretacji bajek terapeutycznych.
- Członkowie Zarządu oraz Stowarzyszenia w okresie październik-grudzień 2016 r. przeprowadzili IV edycję warsztatów **Młodzieżowy Profil Zdrowia Psychicznego – Healthbook**. Spotkania zorganizowano dla uczniów **Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny z Nazaretu** w Krakowie w wymiarze pięciu spotkań warsztatowych. Trzy pierwsze spotkania przeprowadzili członkowie ITiES, natomiast we współpracy z członkami Stowarzyszenia Archipelagi Kultury odbyło się spotkanie czwarte – wizyta uczniów na wystawie pt. *Uważaj na głowę* na terenie Szpitala im. Babińskiego), w piątym spotkaniu uczestniczył Gość – partner Stowarzyszenia. Warsztaty kolejny raz uzyskały patronat Małopolskiego Kuratora Oświaty. Dzięki realizacji projektu członkowie Stowarzyszenia mieli możliwość obserwowania modelu pracy pedagoga szkolnego. W oparciu o przeprowadzone warsztaty powstaje także praca dyplomowa. Spotkanie z udziałem Michaela Gollnow z Berlina, w którym udział wzięło czworo uczniów z LO im. Świętej Rodziny z Nazaretu, stało się zapowiedzią dalszej współpracy między naszym Stowarzyszeniem, uczniami LO i studentami IS UJ.
- Członek Zarządu przy współpracy z **Międzyuczelnianym Centrum Wsparcia Psychologicznego** przeprowadził w Uniwersytecie Ekonomicznym, Akademii Górniczo- Hutniczej oraz Uniwersytecie Rolniczym w Krakowie cykl **Warsztatów zogniskowanych na problematyce zdrowia psychicznego studentów** dla pracowników naukowych oraz studentów. Zrealizowane szkolenia:
 1. Akademia Górniczo – Hutnicza:
Tytuł szkolenia: *Lęk i depresja*. Data: 18 maja 2016.
 2. Uniwersytet Rolniczy:
Tytuł szkolenia: *Problematyka lęku, depresji, potrzeba konsultacji psychologicznych*. Data: 23 listopada 2016 r.
 3. Uniwersytet Ekonomiczny:

- Tytuł szkolenia: *Uczelnia wobec studentów chorujących psychicznie*. Data: 9 marca 2016 r.
- Tytuł szkolenia: *Zdrowie a choroba psychiczna*. Data: 16 marca 2016 roku.

Wykłady, referaty i udział w dyskusjach panelowych:

- Członkini Zarządu współprowadziła 20.09.2016 r. spotkanie **wokół twórczości Krystiana Głuszko**. W spotkaniu uczestniczyła na zaproszenie ITiES pisarka **Roksana Jędrzejewska-Wróbel**.
- Członkinie Stowarzyszenia zorganizowały i przeprowadziły we współpracy z Kołem Naukowym Studentów Pracy Socjalnej UJ 25.10.2016 r. **spotkanie z Markiem Adamikiem**. W spotkaniu, które odbyło się w Instytucie Socjologii UJ. Wydarzenie związane było z nominacją książki Marka Adamika pt. *Sensu sens* do **Nagrody Conrada 2016**. Głównym tematem spotkania była dyskusja wokół doświadczenia trudnej zmiany, podejmowania walki o siebie samego i własną godność, akceptacji, ale także pracy artystycznej Marka Adamika i jego działalności na rzecz przyrody.

Udział bierny w konferencjach:

- Członkowie Stowarzyszenia uczestniczyli 19.04.2016r. w **I Ogólnopolskim Forum EX-IN Konferencja Ekspert z Doświadczeniem – Nowy Zawód czy Misja?** w Wieliczce. Konferencja była spotkaniem osób z doświadczeniem kryzysów zdrowia psychicznego, ich rodzin i bliskich, specjalistów w dziedzinie zdrowia psychicznego, władz samorządowych, pracowników instytucji wsparcia i terapeutów. Gościem specjalnym był dr Werner Schütze (psychoterapeuta, trener Otwartego Dialogu, terapeuta rodzinny, członek Niemieckiego Stowarzyszenie Leczenia Psychoz).
- Członkinie Stowarzyszenia uczestniczyły w krakowskiej konferencji **Praca socjalna w świetle filozofii spotkania**, która odbyła się w dniach 14-15 listopada 2016 r. na Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Stowarzyszenie miało swoich przedstawicieli w Komitecie Organizacyjnym. Konferencja służyła zbliżeniu do siebie różnych środowisk zajmujących się szeroko pojmowaną pracą socjalną – badaczy, dydaktyków, praktyków – wokół refleksji nad potrzebą i możliwościami kształtowania spójnej tożsamości w oparciu o filozofię spotkania. Podczas

konferencji dyskusję nad personalistycznym paradygmatem w pracy socjalnej podjęli pracownicy naukowcy reprezentujący wiele ośrodków akademickich, dyscyplin naukowych i podejść teoretycznych w pracy socjalnej, profesjonaliści, którzy prowadzą działania pomocowe w odniesieniu do różnych podmiotów (osób, rodzin, grup społecznych, wspólnot lokalnych) oraz studenci kierunków społecznych.

- 30.11.2016r. członkowie Stowarzyszenia uczestniczyli w **Gali Conrad Festival** wspierając nominowanego Marka Adamika. Wcześniej zachęcaliśmy do głosowania na książkę *Sensu sens*.
- Członkowie Stowarzyszenia oraz osoby współpracujące ze Stowarzyszeniem uczestniczyli 2.12.2016r. w konferencji ***Od potrzeb do działań. Ruch samopomocowy osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego*** na APS w Warszawie.

Publikacje:

- Członkinie Zarządu opublikowały w *Przeglądzie Biblioterapeutycznym* artykuł pt. *W trosce o zdrowie psychiczne młodzieży – pomiędzy dialogiem a biblioterapią* opisujący nasze dotychczasowe doświadczenie z warsztatów dla młodzieży ponadgimnazjalnej.
- Członkini Zarządu opublikowała w *Przeglądzie Biblioterapeutycznym* recenzję książki z pierwszej ręki *Mistrz słowa i smak pastylki na depresję. Recenzja książki Tomasza Jastruna „Osobisty przewodnik po depresji”*.

Współorganizacja, patronat, partnerstwo:

- Honorowy patronat naszego Stowarzyszenia nad **spotkaniem z Krystianem Głuszko w Skawinie** zorganizowanym przez Bibliotekę Pedagogiczną i Specjalistyczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Skawinie.
- Partnerstwo przy realizacji i promocji filmu ***bez-IMIENNI***.
- Współorganizacja z Kołem Psychologii Klinicznej i Psychoterapii APSI konferencji pt. ***Człowiek w środowisku. Kryzys psychiczny – od stereotypu do osoby***, która odbyła się na Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie 23 maja 2016 r.

- Współpraca podczas obchodów **Dni Solidarności z Osobami Chorującymi Psychiczenie w Trójmieście.**
- Partnerstwo w **II Tygodniu Pracy Socjalnej w Krakowie** organizowanym w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Pracy Socjalnej PSSPS. Patronat nad II TPS w Krakowie objęła także *Otwarta Profesja* – inicjatywa stworzona i realizowana przez **Marię Kozakowską** (partnera naszego Stowarzyszenia, uczestniczkę studiów doktoranckich w Instytucie Socjologii UJ). *Otwarta Profesja* była platformą promowania wydarzeń realizowanych podczas Tygodnia Pracy Socjalnej w Krakowie, informowania o nich, inicjowania współpracy między podmiotami realizującymi działania z zakresu edukacji społecznej i pracy socjalnej.
- Współorganizacja **konferencji naukowej pt. *Praca socjalna w świetle filozofii spotkania.*** Organizatorem Konferencji był Instytut Pracy Socjalnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a współorganizatorami: Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Instytut Terapii i Edukacji Społecznej – Stowarzyszenie, Zgromadzenia Sióstr Albertynek i Braci Albertynów Posługujących Ubogim.
- Współorganizacja rozpoczętego w roku 2016 **konkursu fotograficznego pt. *Sto lat później... Krakowskie dzieło pomocowe św. Brata Alberta w obrazie i słowie.*** Konkurs skierowany jest do studentów I, II i III stopnia szkół wyższych działających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jego celem jest: zwrócenie uwagi studentów, twórców i odbiorców prac fotograficznych na obecność w przestrzeni Krakowa miejsc związanych z życiem i działalnością świętego Brata Alberta, ukazanie poprzez fotografię dziedzictwa pomocowego świętego Brata Alberta, jakie odnaleźć można w przestrzeni społecznej i infrastrukturalnej Krakowa, rozbudzenie zainteresowania działalnością świętego Brata Alberta oraz pozostawionym przez niego dziedzictwem pomocowym, wzmocnienie zarówno u Autorów, jak i odbiorców prac, wrażliwości na zjawiska i problemy społeczne. Organizacja konkursu związana jest z setną rocznicą śmierci Św. Brata Alberta oraz obchodzonym w 2017 roku Rokiem Świętego Brata Alberta. Organizatorem Konkursu jest Instytut Pracy Socjalnej Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a współorganizatorami: Instytut Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz stowarzyszenie Instytut Terapii i Edukacji Społecznej – Stowarzyszenie.

Strona internetowa:

- W 2016 roku Zarząd informował na stronie internetowej o bieżących działaniach Stowarzyszenia.

Kontakty i promocja Stowarzyszenia:

- Kontynuacja współpracy której przejawem jest promowanie inicjatyw podejmowanych przez Stowarzyszenie z dotychczasowymi partnerami oraz pozyskanie nowych partnerów.

Prace dyplomowe:

- Praca licencjacka pt. *Projekt socjalny jako metoda nauczania pracy socjalnej na podstawie projektu „bez-imienni”*. napisana przez Magdalenę Piekarczyk, studentkę UPJPII.
- Praca licencjacka pt. *Ewaluacja szkoleń promujących zdrowie psychiczne* napisana przez Annę Ocimek, studentkę IS UJ.

Praktyki:

- Stowarzyszenie podpisało w 2016 roku porozumienie organizacji praktyk studenckich z IS UJ.